

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	4Obdo/62/2021
Identifikačné číslo spisu:	8113223280
Dátum vydania rozhodnutia:	30.09.2022
Meno a priezvisko:	JUDr. Lenka Praženková
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2022:8113223280.2

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Lenky Praženkovej, členiek senátu JUDr. Gabriely Mederovej a JUDr. Aleny Prieцelovej v spore žalobcu: Ing. H., trvalým pobytom v C., M. zastúpeného JUDr. Ľubošom Bajuzikom, advokátom so sídlom v Humennom, Nám. slobody 2, proti žalovanému: M. N., trvalým pobytom v Z., o zaplatenie zmenkového nároku vo výške 400,- eur s príslušenstvom, vedenom na Okresnom súde Prešov, pod sp. zn. 19CbZm/248/2013, o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Prešove č. k. 2CoZm/19/2014-55 z 19. februára 2015 takto

rozhodol:

- I. Dovolanie o d m i e t a .
- II. Žalovanému náhradu trov dovolacieho konania n e p r i z n á v a .

Odôvodnenie

Okresný súd Prešov (ďalej aj „súd prvej inštancie“) rozsudkom č. k. 19CbZm/248/2013-31 z 29. apríla 2014 zrušil zmenkový platobný rozkaz, vydaného dňa 7.10.2013 č.k. 19Zm/123/2013 - 6. Zároveň žalobcovi uložil povinnosť nahradiť žalovanému trovy konania vo výške 24,- eur do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

2. Z vykonaného dokazovania súd zistil, že žalovaný dňa 18.7.2013 vystavil žalobcom do tohto konania predloženú zmenku na sumu 400,- eur, v ktorej sa zaviazal zaplatiť zmenkovú sumu 400,- eur žalobcovi v mieste jeho trvalého bydliska, a to do 1.8.2014. Z výsluchu žalovaného vyplynulo, že z podnetu jeho kamaráta pána N. sa skontaktoval so žalobcom ako sprostredkovateľom práce v Spojených arabských emirátoch. Žalobcovi doručil aj potrebné doklady k sprostredkovaniu práce. So žalobcom sa stretol on a jeho kamarát N. dňa 18.7.2013 v Hoteli G., kde bolo zrealizované školenie ohľadne toho čo sa v SAE môže, čo nie, ako môžu byť postihnutí aj väzením v trvaní do 160 dní. Žalovaný vtedy poveril žalobcu vybavením zamestnania, t.j. vybavením pracovných víz i pracovnej zmluvy, pričom boli ním podpísané aj nejaké listiny v arabčine aj v angličtine. Tieto listiny boli opatrené len podpisom žalovaného a bola

mu predložená aj listina, na ktorej nebol názov Zmenka bez protestu. Podľa rozhovoru so žalobcom, táto suma mu mala byť zrazená za vybavenie pracovných víz a práce až z prvej výplaty. V dohodnutom mesačnom termíne sa už žalobca žalovanému neozval.

Žalovaný ho už nekontaktoval, pretože si našiel inú prácu. Súd na tomto pojednávaní vyzval žalobcu na preukázanie existencie kauzy. Pojednávanie sa vtedy zúčastnil len jeho právny zástupca. Ten uviedol, že k veci dá stanovisko a oznámi súdu i to, kedy sa zdravotný stav žalobcu zlepši tak, že sa bude môcť zúčastniť pojednávania. Podaním doručeným súdu 30.1.2014 žalobca oznámil súdu, že by mal byť práceschopný od 15.2.2014. Z týchto dôvodov súd prvého stupňa nariadil pojednávanie na deň 29.4.2014. Predvolanie bolo doručené žalobcovi 17.3.2014 a jeho právnomu zástupcovi 27.2.2014. V deň pojednávania bolo súdu prvého stupňa doručené oznámenie právneho zástupcu žalobcu, že sa žalobca od 14.4.2014 nachádza v stave práceneschopnosti a pre bolesti v chrbtici a dolných končatinách, brániace mu v pohybe, sa nezúčastní pojednávania a žiada o jeho ospravedlnenie z neúčasti i o odročenie pojednávania. K žiadosti bola pripojená iba fotokópia potvrdenia o dočasnej pracovnej neschopnosti.

3. Bolo poukázané na to, že súd prvej inštancie sa oboznámil aj s uznesením Okresnej prokuratúry Humenné zo dňa 19.12.2013 č.k. 1Pv 589/13 - 4, ktorým bolo zrušené uznesenie Obvodného oddelenia PZ Humenné, sp. zn. ORP-887/HE-HE-2013 zo dňa 29.11.2013, ktorým bolo podľa § 215 ods. 1 písm. b/, ods. 4 Tr. por. zastavené trestné stíhanie vo veci prečinu podvodu podľa § 221 ods. 1 Tr. zák. ako neopodstatnené, pričom z odôvodnenia tohto rozhodnutia vyplynulo, že skutok mal byť spáchaný na tom skutkovom podklade,

že dňa 17.8.2013 v C. mala byť M. z F. vystavená zmenka bez protestu, ktorou sa M. mal zaviazat' k úhrade čiastky vo výške 400,- eur

v prospech Ing. H. z C., a to do 1.8.2013, ktorý mal M. sprostredkovať prácu v zahraničí, pričom podľa udania M. nemá voči Ing. H. žiaden dlh. V priebehu prípravného konania Ing. H. odmietol vypovedať na okolnosti vystavenia zmenky s tým, že poškodení vedia, kvôli čomu zmenku vypisovali a podpisovali. Podľa rozhodnutia prokurátora, Ing. H. predstrel poškodeným ponuku na prácu v Saudskej Arábii a Bahrajne a v rámci jednaní

im dal podpísať listiny v anglickom jazyku a medzi nimi aj zmenku, bez ďalšej snahy poškodeným prácu reálne zabezpečiť, čím bolo preukázané, že zo strany podozrivého došlo

k naplneniu znakov skutkovej podstaty vyššie uvedeného trestného činu, z ktorého

je tak usvedčovaný týmito, ako aj ďalšími listinnými dôkazmi, ako napríklad e-mailom

s prílohami za účelom zabezpečenia sľubovanej práce, ako aj zmenkami, ktoré sú splatné.

Podľa oznámenia Obvodného oddelenia PZ Humenné, v trestnej veci vedenej na Obvodnom oddelení v Humennom pod ČVS : ORP-887/HE-HE-2013 bolo dňa 7.3.2014 vznesené obvinenie proti Ing. Ľubomírovi Žolnovi pre prečin podvodu podľa § 221 ods. 1 Tr. zák.,

v ktorej veci vystupujú ako poškodení M. a M.

4. Súd prvej inštancie po zistení a zhodnotení skutkového stavu dospel k záveru,

že žalobca v danom konaní svojou pasivitou v konaní neuniesol dôkazné bremeno predovšetkým o dôvode vystavenia zmenky, ktorá samotná je zmenkou neplatnou a z jej titulu nároky žalobca uplatňovať nemôže. Svoje rozhodnutie odôvodnil aj poukazom na to, že žalobca sa na prvé pojednávanie vo veci nedostavil z dôvodu práceneschopnosti, pričom druhé pojednávanie žiadal odročiť, avšak jeho žiadosť nezodpovedala ustanoveniu § 119 O.s.p.,

a samotný žalobca nepodal ani stanovisko k námietkam žalovaného, hoci to jeho právny zástupca prehlásil na prvom pojednávaní vo veci. Súd prvej inštancie zdôraznil, že žalobca

bol poučený v uznesení o procesných právach a povinnostiach, pričom dané uznesenie bolo doručené jeho právnomu zástupcovi. Súd zdôraznil aj skutočnosti týkajúce sa vznesenia trestného obvinenia voči žalobcovi.

5. Na odvolanie žalobcu Krajský súd v Prešove (ďalej len „odvolací súd“) rozsudkom č. k. 2CoZm/19/2014-55 z 19. februára 2015 rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 219 ods. 1 O.s.p. ako vecne správne potvrdil.

6. Odvolací súd konštatoval, že aj pri dodržiavaní zásady koncentrácie platí, že v konaniach o námietkach prihliadne súd na absolútnu neplatnosť právnych úkonov

i bez toho, aby sa toho žalovaný dovoľával, pokiaľ sú okolnosti, na ktorých sa má táto neplatnosť zakladať, skutkovo opísané už vo včas podaných námietkach.

Vzhľadom na to k odvolacej námietke týkajúcej sa posudzovania platnosti lehoty splatnosti predmetnej zmenky odvolací súd uviedol, že ak má ísť o zmenku splatnú v určitý deň, zo zmenky musí práve tento presne daný dátum jednoznačne aj vyplývať.

Splatnosť musí pripadnúť na celkom určitý deň. Preto za platné fixné zmenky nemožno považovať zmenky, kde sa ponúka viac dátumov splatnosti. Celkom zmenku zmarí údaj splatnosti „do 1.8.2013“, tak ako je to uvedené v predmetnej veci, a to pokiaľ ide práve

o predložku „do“. V takom prípade totiž nejde o zmenku splatnú v určitý deň. Splaťnosť zmenky by tak mohol určovať aj dlžník. V dôsledku uvedeného sa odvolací súd stotožnil so súdom prvej inštancie, že žalobcom predložená zmenka má takú vadu týkajúcu sa údaju o splatnosti zmenky, ktorá ju robí neplatnou. Odvolací súd sa zaoberal odvolacou námietkou poukazujúcou

na koncentračnú zásadu v námietkovom konaní aj napriek tomu, že ju žalovaný uplatnil

až po odvolacej lehote, nakoľko mal za to, že záver o neplatnosti zmenky je jedným z určujúcich dôvodov, pre ktorý nebolo možné návrhu žalobcu vyhovieť, resp. umožňovalo to zrušiť vydaný zmenkový platobný rozkaz.

7. Ku kauzálnym námietkam, pre ktoré súd prvého stupňa zrušil vydaný zmenkový platobný rozkaz, a k záverom, ktoré v tomto smere boli ním prijaté, v nadväznosti na námietky žalobcu uplatnené v odvolacom konaní odvolací súd skonštatoval, že súd prvej inštancie správne rozhodol o zrušení vydaného zmenkového platobného rozkazu aj z dôvodu neexistencie právneho dôvodu vystavenia tejto zmenky, a to v nadväznosti na neexistenciu dlhu. Práve tento dôvod žalovaný v námietkach proti zmenkovému platobnému rozkazu zdôrazňoval. V takomto prípade bolo povinnosťou žalobcu v námietkovom konaní,

či v nadväznosti na uplatnené námietky existenciu právneho dôvodu zmenky aj preukázať.

Ak žalobca zostal nečinný a ničím nenamietal uvádzaný dôvod neexistencie dôvodu vystavenia zmenky a neexistencie dlhu zo zmenky v námietkach žalovaného, potom súdu nezostávalo

nič iné, len zmenkový platobný rozkaz zrušiť.

8. Odvolací súd ďalej dôvodil tým, že aj keď sú námietky proti zmenkovému platobnému rozkazu založené na čl. I. § 17 zák. č. 191/1950 Sb. (ďalej len „ZZaŠ“), dôvodné,

sú len obranou dlžníka proti povinnosti zmenku zaplatiť. Preto treba súhlasiť s tým, že takéto námietky nevedú k neplatnosti zmenky. Bolo poukázané, že podľa čl. I. § 17 ZZaŠ sú medzi prvým majiteľom zmenky a výstavcom prípustné námietky vyplývajúce z mimozmenkových vzťahov súvisiacich s danou zmenkou (tzv. kauzálne námietky). Tzv. relatívne námietky môžu byť vo vzťahu k veriteľovi, voči ktorému vznikli, uplatnené a jednou z takýchto námietok

je aj námietka neexistencie dlhu alebo dôvodu vystavenia zmenky. Podľa tvrdenia žalovaného, totiž dôvodom vystavenia zmenky na zaplatenie 400,- eur mala byť skutočnosť, že žalobca vybaví v zahraničí pracovné miesto a všetky náležitosti, ktoré s týmto súvisia. Tento dôvod

sa však nenaplnil, a preto odvolací súd považoval námietku žalovaného súvisiacu s uvedenou zmenkou za dôvodnú, a to ohľadne namietania neexistencie dôvodu vystavenia zmenky

a neexistencie dlhu. V tejto súvislosti odvolací súd poukázal na rozsudok Vrchného súdu

v Prahe zo dňa 6.3.2001 sp. zn. 9Cmo 533/00, podľa ktorého, „námietka proti zmenkovému platobnému rozkazu, že žalovaný nič žalobcovi nedlhuje, nie je námietkou, ktorá by v zmysle

čl. I. § 17 ZZaŠ zbavovala zmenkového dlžníka jeho povinnosti zaplatiť zmenku.

Tvrdenie, že žalovaný žalobcovi nič nedlhuje, môže byť relevantné len v spojení s tvrdeným zánikom dohodnutého dôvodu vystavenia zmenky, ktorý musí byť obsiahnutý tiež v námietkach podaných proti zmenkovému platobnému rozkazu. Takýto dôvod jednak neexistencie dlhu,

ale aj zánik dohodnutého dôvodu vystavenia zmenky bol v námietkach žalovaného tvrdý

a žalobca v námietkovom konaní práve pre svoju nečinnosť toto tvrdenie žalovaného nevyvrátil“.

9. Vzhľadom na vyššie uvedené odvolací súd podľa § 219 ods. 1 O.s.p. rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdil.

10. Proti rozsudku odvolacieho súdu podal žalobca dovolanie v zmysle ust. § 237

písm. f/ O. s. p. a to z dôvodu, že odvolací súd napadnuté rozhodnutie nedostatočne, nezrozumiteľne a nepresvedčivo odôvodnil a zaťažil tak konanie vadou, ktorá spočíva v odňatí možnosti konať pred súdom [§ 241 ods. 2 písm. a) v spojení s ust. § 237 písm. f) O. s. p.]. Zároveň odvolací súd nesprávne právne posúdil nárok žalobcu a teda napadnuté rozhodnutie vychádza aj z nesprávneho právneho posúdenia veci [§ 241 ods. 2 písm. c) O. s. p.].

Žalobca preto navrhol, aby dovolací súd rozsudok odvolacieho súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

11. Pokiaľ ide o dôvod podľa § 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p., dovolateľ má za to, že napadnutý rozsudok odvolacieho súdu je nepreskúmateľný pre jeho nezrozumiteľnosť, nedostatok dôvodov alebo jeho predčasnosť, čím došlo k rozporu s ust. § 167 ods. 2 v spojení s ust. § 157 ods. 2 O. s. p. Poukázal na prekrúcanie a zľahčovanie tvrdení žalobcu, resp. právneho zástupcu odvolacím súdom, keďže žalobca, resp. jeho právny zástupca počas celého konania

aj pred odvolacím súdom viacnásobne, či už do zápisnice, alebo písomne zaujímal jednoznačné stanovisko o abstraktnosti zmenky a neprípustnosti kauzálnych námietok v predmetnom konkrétnom vzťahu medzi stranami. Podľa žalobcu majiteľ zmenky nie je povinný prijať platenie pred zročnosťou a zmenečník, ktorý platí pred zročnosťou, koná na vlastné nebezpečenstvo (čl. I. § 40 ods. 1 a 2 ZZaŠ). Zmenečník má teda právo na zaplatenie zmenkovej sumy pred zročnosťou zmenky, a to kedykoľvek v tomto rozhodujúcom čase. Ak by zmenečník využil toto svoje právo, vlastník zmenky má následne právo (nie povinnosť) na odmietnutie plnenia bez toho, aby bolo považované za omeškanie veriteľa. Zmenečník má po splatnosti zmenky povinnosť (teda nie právo) plniť tak, ako sa vo vlastnej zmenke zaviazal a vlastník zmenky je povinný toto plnenie prijať. Ďalej uviedol, že napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu považuje za zmätočné a to najmä ohľadne koncentračnej zásady, podľa ktorej je nemysliteľné aby súd v sporovom civilnom konaní sám iniciatívne skúmal iné okolnosti,

ako predkladajú sporové strany. Dôvodil neprípustnou iniciatívou súdu prvej inštancie o samovoľnom rozšírení dôvodov zrušenia predmetného platobného rozkazu a to z dôvodu údajného nesprávne uvedeného údaj o splatnosti zmenky. Dovolateľ má za to, že hoci údaj

o splatnosti zmenky v zmysle čl. I. § 33 ZZaŠ je riadne obsiahnutý v zmenke, nič to nemení

na skutočnosti, že zmenečník má vždy právo na skoršie plnenie. Žalobca po dohode s odporcom sa rozhodol, že k fixnému dátumu splatnosti zmenky (1. augusta 2013) bude pridané aj slovo „do“, ktoré jednoznačne poukazuje na právo (nie povinnosť) zaplatiť zmenkovú sumu

aj pred splatnosťou zmenky, teda pred dátumom 1. augusta 2013. Spojenie „do 1. augusta 2013“ nie je možné posudzovať ako jeden celok, ale ako dva samostatné celky navzájom súvisiace

a nevylučujúce sa. Preto podľa neho nie je možné uznať tvrdenie súdov nižšej inštancie,

že zmenka je podľa čl. § 33 ods. 2 ZZaŠ neplatná. Podľa neho z ustálenej súdnej praxe vyplýva, že pri rozhodovaní, resp. posudzovaní zmenky má súd predovšetkým voľiť taký výklad, ktorý bude viesť k uznaniu zmenky za platnú, a nie neplatnú.

12. Dovolanie odôvodnil tiež tým, že rozhodnutie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.). Podľa neho sa odvolací súd dopustil nesprávnej interpretácie ust. čl. I. § 17 ZZaŠ, nakoľko sa rozhodol na kauzálne námietky dlžníka aplikovať dané ustanovenie z dôvodu neurčeného vzťahu dlžníka a vlastníka zmenky. Podľa žalobcu poukazujúc zároveň aj na rozhodnutie Vrchného súdu v Prahe (sp. zn. 9Cmo 533/00) predmetné ustanovenie sa týka prípadov, kedy zmenka bola postúpená - teda po jej lehote splatnosti, teda nie je možné ho použiť na pôvodný vzťah vlastníka zmenky a zmenkového dlžníka pokiaľ nedošlo k predmetnej zmene osôb, resp. nie je určený avalista. Výnimka určená v poslednej časti vety ustanovenia pojednáva o prípade, ak bola zmenka postúpená po lehote splatnosti a dlžník uplatní námietku voči pôvodnému majiteľovi zmenky.

13. Žalovaný vyjadrenie k dovolaniu nepodal.

14. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 35 zákona č. 160/2015 Z. z.-Civilný sporový poriadok, ďalej len CSP) po zistení, že dovolanie podala včas a riadne zastúpená sporová strana - žalobca, bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) skúmal,

či je napadnuté také rozhodnutie odvolacieho súdu, proti ktorému je podanie tohto mimoriadneho opravného prostriedku prípustné.

15. Vzhľadom k tomu, že dovolanie bolo podané pred 01. 07. 2016, t. j. za účinnosti zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „O. s. p.“), dovolací súd postupoval v zmysle ust. § 470 ods. 2 CSP (na základe ktorého právne účinky úkonov, ktoré nastali v konaní pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované), a prípustnosť dovolania posudzoval v zmysle § 236, § 237 ods. 1, § 238 O. s. p.

16. Podľa § 238 ods. 1 až 3 O. s. p. dovolanie je tiež prípustné proti rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bol zmenený rozsudok súdu prvého stupňa vo veci samej. Dovolanie je prípustné aj proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, v ktorom sa odvolací súd odchýlil od právneho názoru dovolacieho súdu vysloveného v tejto veci. Dovolanie je prípustné tiež proti rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bol potvrdený rozsudok súdu prvého stupňa, ak odvolací súd vyslovil vo výroku svojho potvrdzujúceho rozsudku, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, alebo ak ide o potvrdenie rozsudku súdu prvého stupňa, ktorým súd prvého stupňa vo výroku vyslovil neplatnosť zmluvnej podmienky podľa § 153 ods. 3 a 4.

17. V danom prípade dovolaním žalobcu nie je napadnutý zmeňujúci rozsudok odvolacieho súdu, ale taký potvrdzujúci rozsudok odvolacieho súdu, vo výroku ktorého odvolací súd nevyslovil, že dovolanie proti nemu je prípustné. Dovolací súd v prejednávanej veci dosiaľ nerozhodoval, preto ani nevyslovil právny názor, ktorým by boli súdy viazané. Z týchto dôvodov dospel dovolací súd k záveru, že dovolanie žalobcu nie je podľa ust. § 238 ods. 1 až 3 O. s. p. procesne prípustné.

18. Podľa § 238 ods. 5 O. s. p. dovolanie nie je prípustné vo veciach, v ktorých bolo napadnuté právoplatné rozhodnutie odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšujúcom v obchodných veciach desaťnásobok minimálnej mzdy. Na určenie minimálnej mzdy je rozhodujúci deň podania návrhu na prvostupňovom súde.

19. Konanie o vydanie zmenkového platobného rozkazu sa začalo na súde prvej inštancie 13. 08. 2013. Výšku minimálnej mzdy v deň podania návrhu na súde prvej inštancie upravoval zákon č. 663/2007 Z. z. o minimálnej mzde v znení neskorších predpisov. Podľa citovaného zákona nariadenie vlády Slovenskej republiky ustanoví na príslušný kalendárny rok sumu minimálnej mzdy. Nariadením vlády Slovenskej republiky č. 326/2012 Z. z. bola na rok 2013 stanovená minimálna mzda vo výške 337,70 eur. Trojnásobok tejto mzdy predstavuje sumu 1013,10 eura a desaťnásobok tejto mzdy predstavuje 3 377 eur. Predmet dovolacieho konania tvorí suma 400 eur, ktorá neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy (ani trojnásobok tejto mzdy). Z tohto dôvodu dospel Najvyšší súd Slovenskej republiky k záveru, že dovolanie žalobcu nie je ani podľa § 238 ods. 5 O. s. p. procesne prípustné.

20. S prihliadnutím na ust. § 242 ods. 1 veta druhá O. s. p. (účinné v čase podania dovolania), ukládajúce dovolaciemu súdu povinnosť prihliadnuť vždy na prípadnú procesnú vadu uvedenú v § 237 ods. 1 O. s. p., neobmedzil sa Najvyšší súd Slovenskej republiky len na skúmanie podmienok prípustnosti dovolania smerujúceho proti rozsudku (§ 238 O. s. p.), ale sa zaoberal aj otázkou, či podané dovolanie nie je prípustné podľa § 237 ods. 1 písm. a/ až g/ O. s. p. Toto zákonné ustanovenie pripúšťalo dovolanie proti každému rozhodnutiu (rozsudku alebo uzneseniu) odvolacieho súdu, ak konanie, v ktorom bolo vydané, je postihnuté niektorou z uvedených procesných vád (ide o nedostatok právomoci súdu, spôsobilosti účastníka konania, riadneho zastúpenia procesne nespôsobilého účastníka, prekážku veci právoplatne rozhodnutej alebo už prv začatého konania, ak sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, odňatia možnosti účastníka konať pred súdom a rozhodovanie vylúčeným sudcom alebo súdom nesprávne obsadeným, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát).

21. Existencia vád v zmysle ust. § 237 ods. 1 písm. a/, b/, c/, d/, e/ a g/ O. s. p. nebola v dovolaní namietaná a ani v dovolacom konaní nevyšla najavo. Prípustnosť dovolania preto z týchto dôvodov nie je daná. Z vymenovaných procesných vád podľa ust. § 237 ods. 1 O. s. p. je v dovolaní namietaná vada konania podľa ust. § 237 ods. 1 písm. f/ O. s. p., t. j., že účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred ním.

22. Z obsahu dovolania žalobcu vyplýva, že k odňatiu možnosti konať pred súdom môže dôjsť nielen postupom súdu, ktorý rozhodnutiu predchádza, ale aj rozhodnutím samým. Takýmto rozhodnutím je podľa dovolateľa aj napadnutý rozsudok odvolacieho súdu, ktorý je nepreskúmateľný pre nezrozumiteľnosť, nedostatok dôvodov alebo jeho predčasnosť.

23. Pod odňatím možnosti konať pred súdom v zmysle ust. § 237 ods. 1 O. s. p. treba rozumieť procesne nesprávny postup súdu, ktorý má za následok znemožnenie realizácie procesných oprávnení účastníka konania, ktoré mu v občianskom súdnom konaní priznáva Občiansky súdny poriadok. Musí však ísť o znemožnenie realizácie konkrétnych procesných práv, ktoré by inak mohol účastník pred súdom uplatniť a z ktorých bol v dôsledku nesprávneho postupu súdu vylúčený. Nie je pritom rozhodujúce, či bola účastníkovi odňatá možnosť konať pred súdom postupom odvolacieho súdu, alebo v dôsledku postupu súdu prvého stupňa

a odvolací súd v tomto smere neurobil nápravu. K odňatiu možnosti konať pred súdom môže dôjsť nielen činnosťou súdu, ktorá predchádzala rozhodnutiu, ale aj samotným jeho rozhodnutím.

24. Dovolací súd preskúmal rozhodnutie odvolacieho súdu so zameraním na namietané odôvodnenie napadnutého rozsudku. Dovolateľ namietal postup odvolacieho súdu, ktorý je v rozpore s ust. § 167 ods. 2 O. s. p. v spojení s ust. § 157 ods. 2 O. s. p. v takto naznačenom smere je nedôvodný, keďže ust. § 167 ods. 2 O. s. p. rieši rozhodnutie vo forme uznesenia, pričom v odseku 2 tohto ustanovenia je stanovené, že ak nie je ďalej ustanovené inak, použijú sa na uznesenie primerane ustanovenia o rozsudku. Zároveň dovolateľ dodal, že súd dbá na to, aby odôvodnenie uznesenia bolo presvedčivé. Dovolací súd preto odhliadnuc od tvrdenia dovolateľa o nepreskúmateľnosti uznesenia, preskúmal odôvodnenie rozsudku odvolacieho súdu. Štruktúra práva na odôvodnenie bola rámcovo upravená v ust. § 157 ods. 2 O. s. p.

Táto forma sa uplatňovala aj v odvolacom konaní (§ 221 ods. 2 O. s. p.). Ústavný súd vo svojej ustálenej judikatúre zdôraznil, že odôvodnenie rozhodnutí súdu prvej inštancie a odvolacieho súdu nemožno posudzovať izolovane, pretože prvoinštančné a odvolacie konanie z hľadiska predmetu konania tvoria jeden celok (IV. ÚS 489/2011). Tento právny názor, ktorý zastáva

aj dovolací súd, zahŕňa požiadavku komplexného posudzovania všetkých rozhodnutí všeobecných súdov, ktoré boli vydané v priebehu príslušného súdneho konania

(IV. ÚS 350/2009). Po preskúmaní dovolaním napadnutého rozhodnutia dovolací súd dospel

k záveru, že odvolací súd rozhodol v súlade s Občianskym súdnym poriadkom a napadnutý rozsudok odôvodnil v súlade s ustanovením § 157 ods. 2 O. s. p., teda v súlade s požiadavkou preskúmateľnosti. Súd nie je povinný sa v odôvodnení rozhodnutia zaoberať so všetkými skutočnosťami tvrdenými účastníkmi konania. Rozhodnutie súdu nemusí byť totožné

s očakávaniami a predstavami účastníka konania, ale musí spĺňať parametre zákonného rozhodnutia (§ 157 ods. 2 O. s. p.) a účastníkovi musí dať odpoveď na zásadné otázky

a námietky spochybňujúce závery ním namietaného rozhodnutia v závažných a samotné rozhodnutie ovplyvňujúcich súvislostiach.

25. Odvolací súd pri rozhodovaní vychádzal zo skutočností zistených súdom prvej inštancie, pričom prvoinštančný súd rozsudok riadne odôvodnil. Odvolací súd, ako aj súd prvej inštancie v rozhodnutiach reagovali na všetky podstatné argumenty žalobcu. Odvolací súd

vo svojom rozhodnutí reagoval na odvolanie žalobcu, ktorý v odvolaní namietal, že spôsob určenia splatnosti zmenky je zákonný a neodporuje čl. I. § 33 ods. 2 ZZŠ. Odvolací súd

vo svojom rozhodnutí jasne, primerane a zrozumiteľne sa s touto námietkou vysporiadal,

keď poukázal na zákonné ustanovenie čl. I. ust. § 33 ods. 2 ZZŠ, ktorý jednoznačne zmenku, ktorá

ponúka viac dátumov splatnosti (zmenka s lehotovou splatnosťou zmenky určená „do 1.08.2013“) vyhodnotil ako zmenku neplatnú.

26. Dovolací súd poukazuje aj na rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn.: IV. ÚS 329/04, podľa ktorého súd nemusí rozhodovať v súlade so skutkovým a právnym názorom účastníka konania. Procesný postoj účastníka konania zásadne nemôže bez ďalšieho dokazovania implikovať povinnosť všeobecného súdu akceptovať jeho návrhy, procesné úkony a obsah opravných prostriedkov a rozhodovať podľa nich. Všeobecný súd je však povinný na všetky tieto procesné úkony primeraným, zrozumiteľným a ústavne akceptovateľným spôsobom reagovať v súlade s platným procesným poriadkom, a to aj pri rešpektovaní druhu civilného procesu, v ktorom účastník konania uplatňuje svoje nároky, alebo sa bráni proti ich uplatneniu, prípadne štádia civilného procesu.

27. Pokiaľ písomné vyhotovenie rozhodnutia neobsahuje zásadné vysvetlenie dôvodov podstatných pre rozhodnutie súdu, môže ísť o skutočnosť, ktorá zakladá prípustnosť dovolania podľa § 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p.. V tomto prípade však obsah spisu nedáva žiadny dôvod pre konštatovanie naplnenia dovolacieho dôvodu podľa § 237 ods. 1 písm. f) O.s.p.

Dovolací súd dospel k záveru, že v dovolaní napadnutom rozhodnutí sú zreteľne vysvetlené jeho podstatné dôvody. Prípustnosť dovolania preto podľa § 237 ods. 1 písm. f) O.s.p. nie je daná.

28. Ústavný súd sa v náleze z 30. januára 2013 sp. zn. III. ÚS 551/2012 „väčšinou názorom svojich senátov priklonil k tej judikatúre najvyššieho súdu, ktorá prijala záver, že nedostatok riadneho odôvodnenia rozsudku nezakladá vadu konania podľa § 237 písm. f/ O.s.p., ale len tzv. inú vadu konania podľa § 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p.“.

29. Dovolací súd vyššie uvedené dopĺňa poukázaním na záver ústavného súdu, podľa ktorého „prípadný nedostatok riadneho odôvodnenia dovolaním napadnutého rozhodnutia, nedostatočne zistený skutkový stav alebo nesprávne právne posúdenie veci nezakladá vadu konania podľa § 237 písm. f/ O.s.p.“ (viď IV. ÚS 196/2014).

30. K námietke dovolateľa, že rozsudok odvolacieho súdu a súdu prvej inštancie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O. s. p.), dovolací súd uvádza, že právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a na zistený skutkový stav aplikuje konkrétnu právnu normu. Nesprávne právne posúdenie veci je síce relevantný dovolací dôvod v tom zmysle, že ho možno uplatniť v procesne prípustnom dovolaní (§ 241 ods. 2 písm. c/ O. s. p.), samo nesprávne právne posúdenie veci ale prípustnosť dovolania nezakladá. Nejde totiž o vadu konania uvedenú v § 237 ods. 1 písm. f/ O. s. p., a ani o znak rozhodnutia, ktorý by bol uvedený v § 238 O. s. p. ako zakladajúci prípustnosť dovolania.

31. Dovolací súd považuje za potrebné zdôrazniť, že dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok, pričom v dovolacom konaní nie je možné skutkové zistenia urobené súdom prvej inštancie a odvolacím súdom podrobiť revízií, ani prieskumu hodnotenia nimi vykonaného dokazovania. Ťažisko dokazovania je v konaní pred súdom prvej inštancie ako súdom skutkovým, ktorého skutkové závery je oprávnený dopĺňať, prípadne korigovať len odvolací súd, ktorý je za týmto účelom tiež oprávnený vykonávať dokazovanie (§ 213 O. s. p.).

Dovolací súd nemôže preskúmať správnosť a úplnosť skutkových zistení súdov nižších stupňov už len z toho dôvodu, že na rozdiel od súdu prvej inštancie a súdu odvolacieho, nemá možnosť vykonávať dôkazy (prehodnocovať skutkové zistenia možno len na podklade výsledkov vykonaného dokazovania). V dovolacom konaní sa ex offio posudzuje len zákonnosť postupu súdu pri vykonávaní dokazovania (súladiť jeho procesného postupu so zákonom).

32. Z dôvodov uvedených vyššie (viď 15. až 30.) dospel najvyšší súd k záveru, že dovolanie žalobcu,

ktoré bolo podľa právnej úpravy účinnej do 30. júna 2016 procesne neprípustné, nevyvolalo účinok umožňujúci uskutočnenie meritorneho dovolacieho prieskumu, ktorý by zostal zachovaný aj po tomto dni (§ 470 ods. 2 CSP). Najvyšší súd preto jeho dovolanie odmietol podľa ustanovenia § 447 písm. c/ CSP.

33. V konaní bol úspešnou stranou žalovaný, ktorému vznikol proti žalobcovi nárok na náhradu trov dovolacieho konania (§ 255 ods. 1 CSP v spojení s § 453 ods. 1 CSP). Keďže však podľa obsahu spisu žalovanému v tomto konaní preukázateľne žiadne trovy nevznikli, Najvyšší súd Slovenskej republiky v súlade s článkom 17 základných princípov Civilného sporového poriadku, zakotvujúcim procesnú ekonómiu, žalovanému náhradu trov dovolacieho konania nepriznal (k uvedenému porovnaj uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 28. februára 2018 sp. zn. 7Cdo/14/2018).

34. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.